

Uzasadnienie

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży jest strategią rozwoju pełniącą funkcję strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Została opracowana dla Partnerstwa Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Łomży, w skład którego wchodzi Miasto Łomża, Gmina Łomża, Gmina Nowogród, Gmina Piątnica tworzące Związek ZIT na mocy porozumienia międzygminnego zawartego w dniu 23 grudnia 2022 r. (Dz. U. Województwa Podlaskiego z 2 stycznia 2023 r. poz. 15), zmienionego Aneks nr 1 (Dz. U. Województwa Podlaskiego z 12 lipca 2023 r. poz. 3859).

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży wskazuje kierunki działań wskazanych wyżej jednostek samorządu terytorialnego mające na celu pobudzenie gospodarcze i podniesienie jakości życia mieszkańców tych samorządów i będzie stanowiła podstawę do ubiegania się o dofinansowanie ze środków zewnętrznych przedsięwzięć wypełniających cele strategiczne realizowane przez całe Partnerstwo Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży, grupy Partnerów lub pojedyncze samorządy wchodzące w skład Partnerstwa w perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Strategia ZIT nie zastępuje strategii gmin tworzących Partnerstwo. Gminy mogą posiadać odrębne strategie rozwoju.

Strategia i jej proces przygotowywania są zgodne z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, ustawą o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. Strategia zawiera m.in. syntezę diagnozy, cele, do których Partnerstwo dąży oraz odpowiadające im kierunki działań, wskaźniki, listę projektów ZIT wraz z informacją o ich wyborze, źródła finansowania i opis systemu wdrażania.

Strategia obejmuje okres do 2030 roku. Wynika to m.in. z okresu programowania środków unijnych w perspektywie finansowej 2021-2027, które można będzie wydatkować do 2029 roku. Wskazane w dokumencie projekty mają charakter zintegrowany w oparciu o założenia Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej przedstawione w dokumencie pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie 2021-2027”. Z kolei prezentowane w Strategii ZIT podejście zintegrowane oparte jest na koncepcji wiązek projektowych stanowiących fundament do wykazania powiązań między projektami, celami oraz kierunkami działań i projektami ZIT. Zakres strategii, w szczególności w odniesieniu do wzoru listy projektów, podejścia zintegrowanego, wskaźników był uzgadniany w trybie roboczym, w toku prac nad strategią z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej Województwa Podlaskiego oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Praca nad strategią była realizowana w zasadniczej części w ramach projektu Centrum Wsparcia Doradczego Plus (CWD+), zainicjowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w latach 2022-2023. W ramach projektu CWD+ powstała Grupa Robocza złożona z reprezentantów Partnerów oraz Rada Partnerstwa, w skład której wchodzi wójtowie, burmistrz i prezydent. Prace nad dokumentem były realizowane w ramach trzech zasadniczych etapów: diagnostyczny, strategiczny, konsultacji i opiniowania.

Na etapie diagnostycznym została wykonana analiza danych zastanych oraz badania ilościowe i jakościowe, powstał „Raport diagnostyczny Partnerstwa Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Łomży”. W ramach badań ilościowych zrealizowano: badanie opinii oraz planów życiowych młodzieży, badanie opinii mieszkańców, badania samorządów w zakresie współpracy i instytucjonalizacji Partnerstwa, badania przedsiębiorczości, badania wewnętrznych i zewnętrznych czynników rozwojowych Partnerstwa. W ramach badań jakościowych przeprowadzono liczne spotkania i debaty członków Grupy Roboczej i Rady Partnerstwa oraz wywiady grupowe i warsztaty z reprezentantami różnych grup interesariuszy. Pierwotny dokument diagnostyczny opracowany został na dzień 31 października 2022 roku. W kolejnych miesiącach diagnoza została uzupełniona o wybrane zagadnienia i aktualne dane, elementy które w toku prac strategicznych uznano za istotne z punktu widzenia opracowywanej Strategii ZIT. Etap prac strategicznych polegał w głównej mierze na opracowaniu syntezy diagnozy, struktury celów i kierunków działań oraz określeniu listy projektów ZIT. W ramach tego etapu opracowano także inne wymagane prawem elementy dokumentu strategicznego.

Proces prac diagnostycznych i strategicznych był koordynowany przez Zespół Doradców Związku Miast Polskich i Grupę Roboczą oraz nadzorowany przez Radę Partnerstwa. Na mocy porozumienia międzygminnego zawartego w dniu 23 grudnia 2022 r. (Dz. U. Województwa Podlaskiego z 2 stycznia 2023 r. poz. 15) powstał Związek ZIT, który posiada Grupę Roboczą Związku ZIT i Komitet Sterujący. W czasie prac nad dokumentem Komitet Sterujący powołał „Zespół partnerów społeczno-gospodarczych” pełniący rolę ciała opiniująco-doradczego ZIT MOF Miasta Łomży. Wstępny projekt Strategii ZIT został przygotowany przez partnerów i zespół ekspertów Związku Miast Polskich w okresie listopad 2022 r. – kwiecień 2023 r. w ramach projektu CWD+. Ostateczny kształt projektu strategii powstał jako wynik etapu trzeciego - konsultacji i opiniowania w ramach zarówno wewnętrznych konsultacji partnerów, roboczych konsultacji z interesariuszami, a także formalnych procedur konsultacji i opiniowania adekwatnych dla Strategii ZIT.

Projekt Strategii ZIT MOF Miasta Łomży został pozytywnie zaopiniowany przez: Prezydenta Miasta Łomża, Wójta Gminy Łomża, Wójta Gminy Piątnica oraz Burmistrza Nowogrodu (opinie w załączeniu.)